

Письмовий залік (2 аналітичні питання, 2 практичні завдання)

Критерії оцінювання кожної відповіді

<i>Високий рівень</i> 20 – 25 балів	- відповідь характеризується: повними і глибокими знаннями з предмету; вільним володінням спеціальною термінологією; творчим креативним підходом; правильно визначені структури та практики панування та виробництва нерівностей; коректно проаналізовано експлуатаційні зміни сучасного українського та глобального суспільства, процеси та результати відчуження в різних сферах; здійснено експертизу маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури
<i>Середній рівень</i> 13- 19 балів	- відповідь характеризується: повними і глибокими знаннями з предмету; вільним володінням термінами, поняттями; допущенням неточностей у викладі матеріалу; помилками при відповідях на питання; правильно визначені структури та практики панування та виробництва нерівностей; є спроби проаналізувати експлуатаційні зміни сучасного українського та глобального суспільства, процеси та результати відчуження в різних сферах; не здійснено експертизу маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури
<i>Низький рівень</i> 7-12 балів	відповідь характеризується: слабким знанням теоретичного матеріалу; допущенням багатьох помилок у відповідях на питання; не завжди правильно визначені структури та практики панування та виробництва нерівностей; немає спроб проаналізувати експлуатаційні зміни сучасного українського та глобального суспільства, процеси та результати відчуження в різних сферах; не здійснено експертизу маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури
<i>Незадовільний рівень</i> 0-6 балів	- відповідь характеризується: дуже слабким знанням теоретичного матеріалу; допущенням грубих помилок у відповідях на питання; неправильно визначені структури та практики панування та виробництва нерівностей; немає спроб проаналізувати експлуатаційні зміни сучасного українського та глобального суспільства, процеси та результати відчуження в різних сферах; не здійснено експертизу маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури

Критерії оцінювання залікової роботи:

Перше і друге питання:

- 1) демонстрація розуміння і коректне використання термінів, вказаних у питанні, та дотичних до нього понять курсу;
- 2) коректне застосування відомостей лекційних та допоміжних матеріалів для аргументації відповіді;
- 3) логічність, системність, послідовність відповіді;
- 4) наявність та аргументованість власних висновків, що спираються на відтворену інформацію лекційних та допоміжних матеріалів курсу;
- 5) критичне осмислення використаної інформації та оригінальність суджень.

Третє і четверте питання:

- 1) коректність наведених прикладів;
- 2) коректне застосування відомостей лекційних та допоміжних матеріалів для аргументації відповіді;
- 3) вичерпність пояснення наведених прикладів;
- 4) наявність та аргументованість власних висновків, що спираються на відтворену інформацію лекційних та допоміжних матеріалів курсу;
- 5) критичне осмислення використаної інформації та оригінальність суджень.

За кожним критерієм питання оцінюється у діапазоні від 0 до 5 балів (сукупний бал за одним питанням ≤ 25 , за всією роботою ≤ 100).

Методичні рекомендації з підготовки залікової роботи

Для отримання найвищої оцінки необхідно поєднати:

- коректне та послідовне використання матеріалів лекцій та першоджерел у відповіді – при використанні основних понять курсу (експлуатація, відчуження тощо), аналізі структур та практик панування і виробництва нерівностей, експлуатаційних змін сучасного українського та глобального суспільства, процесів та результатів відчуження в різних сферах;
- критичне переосмислення окремих тез із матеріалів лекцій та першоджерел у відповіді – при виявленні недосконалості понять та концепцій, що використані в курсі;
- прозоре та аргументоване висвітлення авторської позиції – у порівнянні різних визначень основних понять курсу, при аналізі структур та практик панування, гегемонії, експлуатаційних змін сучасного українського та глобального суспільства, процесів та результатів відчуження в різних сферах;
- використання самостійних прикладів, що не наводились в лекційному матеріалі та/або першоджерелах і максимально чітко ілюструють позицію автора – для демонстрації навичок експертизи маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури, процесів експлуатації, відчуження та виробництва нерівностей.

Для отримання оцінки, достатньої для заліку, необхідно:

- коректне та послідовне використання матеріалів лекцій та/або першоджерел у відповіді – при використанні основних понять курсу (експлуатація, відчуження тощо), аналізі структур та практик панування і виробництва нерівностей, експлуатаційних змін сучасного українського та глобального суспільства, процесів та результатів відчуження в різних сферах;
- використання прикладів, що чітко ілюструють позицію автора – для демонстрації навичок експертизи маніпулятивного потенціалу мас-медіа та масової культури, процесів експлуатації, відчуження та виробництва нерівностей;
- самостійне викладення думок у відповіді (без елементів академічної недоброчесності).

Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота										Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
–										100	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

Перелік питань 1 та 2:

Критика як спосіб пізнання світу

Критичний науковий аналіз суспільства: цілі, принципи, інструменти

Що спільного між поняттями «експлуатація» і «відчуження»?

Тероризм, міжнародний тероризм у структурі політичного виробництва і споживання

Радикалізм, екстремізм і тероризм. Як вони співвідносяться і чим відрізняються?

Чим тероризм відрізняється від інших насильницьких видів політичної діяльності (бунту, політичного вбивства, партизанської війни та ін.)?

Тероризм як політичний ярлик. Маніпуляція стигмою «терорист»

Публічність терористичного акту: кому вигідний тероризм, крім терористів?

Чи можливий елітаристський тероризм

Виробництво потреб

Споживання як спосіб виробництва та відтворення нерівності.

Зв'язок споживчого смаку і класової приналежності.
 Поширення "споживацтва" на нетоварні сфери життя.
 Торгівельно-розважальний центр: храм, фабрика, трибуна
 Вибір в сфері споживання: реальність чи ілюзія?
 Виборча дільниця як точка споживання.
 Знакове споживання. Образи та бренди
 Споживання і товарний фетишизм. Чому ми так прив'язуємося до речей?
 Як експлуатація породжує відчуження?
 Як відчуження породжує експлуатацію?
 Фетишизація культури та декларативність свідомості
 Фетишизація політики та декларативність дискурсу
 Архаїзація масової свідомості
 Масова культура як фактор та конвеєр відчуження
 Освіта як об'єкт критики: підручники та програми
 Освіта як об'єкт критики: ієрархії та статуси
 Освіта як об'єкт критики: змагальність
 Освіта як об'єкт критики: пропаганда і маніпуляції
 Освіта як об'єкт критики: спеціалізація і орієнтація на практику
 Наука як об'єкт критики: ієрархії та статуси
 Наука як об'єкт критики: комерціалізація
 Наука як об'єкт критики: авторитети і експерти
 Наука як об'єкт критики: сакральність і обраність
 Наука як об'єкт критики: єдність і цілісність

Обов'язкове третє питання:

Навести два приклади одного явища (або по одному прикладу двох різних явищ) із зазначеного переліку (експлуатації/відчуження/соціальної нерівності/споживацтва/тероризму/маніпуляції) з наданої літератури (перелік джерел за кожною темою додається у таблиці); відповідь пояснити і аргументувати

Обов'язкове четверте питання:

Навести два приклади одного явища (або по одному прикладу двох різних явищ) із зазначеного переліку (експлуатації/відчуження/соціальної нерівності/споживацтва/тероризму/маніпуляції) з кінематографа (перелік джерел за кожною темою додається у таблиці); відповідь пояснити і аргументувати

Таблиця джерел:

	Фільми	Книги	Коротко
Експлуатація: сутність та форми	Total Recall (П. Верховен, 1990) Робокоп (П. Верховен, 1987) Метрополіс (Ф. Ланг, 1926) Бразилія (Т. Гілліам, 1985) Матрица (бр. Вачовські, 1999) Vladerunner (Р. Скотт, 1982) Іграшка (Ф. Вебер, 1976) Степфордські жінки (Ф. Оз, 2004) Джанго вільний (К. Тарантіно, 2012) Догвіль (Л. фон Трієр, 2003) Підручний Гадсакера (бр. Коен, 1994) Це вільний світ (К. Лоуч, 2007) О, щасливчик! (Л. Андерсон, 1973)	Н. Носов. Незнайка на Луне. А. Беляев. Ариэль Ф. Дік. Гравці з Титану	Експерт. 7 червоних ліній. (Л. Бенерц, короткий метр) https://www.youtube.com/watch?v=8BctbPxfVQ8 Р. Шеклі. Особливий коктейль для золотошукачів Г. Каттнер. Механічне его Ф. Браун "Містер десять відсотків"
Соціальні нерівності	Паразити (П. Хо, 2019) Крізь сніг (П. Хо, 2013) Кін-Дза-Дза (Г. Данелія, 1986) Гаттака (Е. Ніккол, 1997) Район №9 (Н. Бломкамп, 2009) Час вбивати (Д. Шумахер, 1996)	Д. Орвел. Скотоферма Е. Замятин. Мы Ф. Дік. Сонячна лотерея Р. Шеклі. Білет до планети Транай Г. Грін. Комедіанти	Діпер стає мужиком (Гравіті фолз, 1-6) Тасмниця маєтку Нортвестів (2-10)

	Місто бога (Ф. Мейреліш, 2002) Детройт (К. Бігелоу, 2017) На дні (А. Куросава, 1957) Погані сплять спокійно (А. Куросава, 1960) Безіменна зірка (М. Козаков, 1978) Запаморочення (А. Хічкок, 1958) Дивні дні (К. Бігелоу, 1996)	М. Горький. На дне. Ж. Сарамаго. Той, що піднявся із землі. Ю. Олеша. Три товстуни	
Відчуження: природа та вплив	Лобстер (Й. Лантімос, 2015) Еквілібріум (К. Віммер, 2002) Три білборди за межами Еббінга, Міссурі (М. Макдона, 2017) Догвіль (Л. фон Трієр, 2003) Сліпота (Ф. Мейреліш, 2008) Хроніка (Д. Транк, 2012) Дурак (Ю. Биков, 2014) Бійцівський клуб (Д. Фінчер, 1999) Людина-слон (Д. Лінч, 1980) Едвард-руки-ножиці (Т. Бартон, 1990) Hot fuzz (Е. Райт, 2007) Стіна (А. Паркер, 1982)	К. Воннегут. Сирени Титана К. Воннегут. Балаган Бр. Стругацькіє. Хищные вещи века Е. Берджес. Механічний апельсин Ф. Дік. Убік Е. Войніч. Овод.	Г. Каттнер. Всі теналі борогові Б. Штерн. Галатея
Споживання. Споживацтво. Суспільство споживацтва.	Володар часу (М. Скорсезе, 2011) Чарлі та шоколадна фабрика (Т. Бартон, 2005) Реквієм за мрією (Д. Аронофскі, 2000) Візит дами (М. Козаков, 1989) Сімейка Джонсів (Д. Борт, 2009) Капітан Фантастік (М. Росс, 2016) Ідіократія (М. Джадж, 2006) 100 речей (та нічого зайвого) (Ф. Фіц, 2018) Елітне суспільство (С. Коппола, 2013)	Бр. Стругацькіє. Хищные вещи века А. Лазарчук. Жестяной бор Ф. Бегбедер. 99 франків А. Бестер. Нічна ваза із квітковим бордюром Ф. Дік. Убік Ф. Дік. Чи мріють андроїди про електровець Р. Шеклі. Координати чудес	Історія речей (А. Леонард, короткий метр) Експерт. Техпідтримка (Л. Бенерц, короткий метр) https://www.youtube.com/watch?v=F0T0Y91npYg А. Бестер. Подорожній щоденник Г. Каттнер. Найкраща пора року. Ф. Браун. Зоряна карусель
Масова культура як простір експлуатації та відчуження	Солдати невдачі (Б. Стіллер, 2008) Господи, благослови Америку (Б. Голдуейт, 2011) Природжені вбивці (О. Стоун, 1994) Чорне дзеркало (1 серія 1 сезону) 99 франков Механічний апельсин (С. Кубрік, 1971) Зоряна карта (Д. Кроненберг, 2014) Сімейні цінності Аддамсів (Б. Зонненфельд, 1993) Я все ще тут (К. Афлек, 2010) Дорз (О. Стоун, 1991) Чотири лева (К. Моріс, 2010) Громадянин Кейн (О. Уелс, 1941)	О. Гекслі. Дивний новий світ Ф. Дік. Той, хто шуткував Х. Елісон. Хлопець та його собака Ф. Дік. Око в небі Р. Шеклі. Премія за ризик Ю. Поляков. Козлєнок в молоке. Ф. Лейбер. Срібляні яйцеголови.	Летовін (Гравіті фолз, 1-12) Зус та справжня дівчина (2-5) Любовне божевілля (Гравіті фолз 1-17) Г. Каттнер. Механічне
Політика. Війна. Тероризм.	Комплекс Баадер-Хайнхофф Звездный десант Американская история Х Вбити дракона (М. Захаров, 1988)	К. Воннегут. Бійня номер п'ять, чи Крестовий похід дітей	А. Бестер. Феномен зникнення

	<p>Доктор Стрейнджлав, або Як я перестав хвилюватись і полюбив бомбу (С. Кубрік, 1964) Ворог держави (Т. Скотт, 1998) Інтернешнл (Т. Тиквер, 2008) Іди та дивись (Е. Клімов, 1985) А зорі тут тихі (С. Ростоцький, 1972) Страшенно голосно і неймовірно близько (С. Долдрі, 2011) Я живу в жаху (А. Куросава, 1955) Взвод (О. Стоун, 1986) Сальвадор (О. Стоун, 1986) Клубничка у супермаркеті (Д. Міліч, 2003) 12 мавп (Т. Гілліам, 1995) Життя прекрасне (Р. Беніньї, 1997) Листи мертвої людини (К. Лопушанський, 1986)</p>	<p>А. Лазарчук. Мост Ватерлоо Ф. Дік. Людина у Високому замці Я. Гашек. Пригоди бравого вояки Швейка</p>	
<p>Наука та освіта у фокусі критичного аналізу</p>	<p>Клуб мертвих поетів (П. Уїр, 1989) Ігри розуму (Р. Говард, 2001) Екзистенція (Д. Кроненберг, 1999) Республіка ШКІД (Г. Полока, 1966) Доживемо до понеділка (С. Ростоцький, 1968) Факультет (Р. Родрігес, 1998) Клас (І. Рааг, 2007) Небезпечний метод (Д. Кроненберг, 2011) Розіграш (В. Меньшов, 1976) Контакт (Р. Земекіс, 1997) Керрі (Б. де Пальма, 1976) Стіна (А. Паркер, 1982) Пі (Д. Аронофські, 1998)</p>	<p>А. Макаренко. Педагогическая поэма К. Воннегут. Люлька для кішки К. Воннегут. Галапагоси Ю. Поляков. Работа над ошибками Г. Белых, Л. Пантелеев. Республіка ШКИД Л. Кассиль. Кондуит и Швамбрания Бр. Стругацкие. Гадкие лебеди А. Беляев. Голова профессора Доуэля</p>	<p>Сучасна освіта (короткий метр, https://www.youtube.com/watch?v=uYjnTnByIE4)</p>
<p>Маніпулятивний потенціал мас-медіа</p>	<p>Шоу Трумена (П. Уїр, 1998) Вони живуть (Д. Карпентер, 1988) Проект «Єльцін» (Р. Спотісвуд, 1996) Відеодром (Д. Кроненберг, 1983) Король-рибалка (Т. Гілліам, 1991) Дикі пальми (О. Стоун, 1993)</p>	<p>Бр. Стругацкие. Обитаемый остров Ф. Дік. Чи мріють андроїди про електровець Ф. Дік. Доктор Бладмані Р. Шеклі. Премія за ризик</p>	<p>Останній єдиноріг Мейбл (Гравіті фолз 2-15) Любовне божевілля (Гравіті фолз 1-17)</p>